

20.05.2015

Kj/19

§ 141

Kj / Den av ledamoten Lasse Männistö väckta motionen om ett program för främjande av bilar med låga utsläpp

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Lasse Männistö väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Juha Viljakainen, projektchef, telefon: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Männistö Lasse valtuustoaloite Kvsto 22.10.2014 asia 10

Sökande av ändring

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Lasse Männistö och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att ett program för främjande av bilar med låga utsläpp ska genomföras i Helsingfors och att följande åtgärder ska ingå i programmet:

- Bilar med låga utsläpp får parkera gratis på bilplatser i stadens besittning.
- Platser för infartsparkering reserveras separat för bilar med låga utsläpp vid knutpunkter för kollektivtrafiken.
- Bilar med låga utsläpp får rätt att använda kollektivtrafikkörfält när detta är tillåtet också för taxi.
- En konkret och målinriktad plan utarbetas för ett nät av offentliga laddstolpar för bilar som laddas från elnätet.

Antalet laddstolpar ökas i takt med att antalet eldrivna fordon blir allmännare.

Det är tänkt att de förmåner som programmet ger bilar med koldioxidutsläpp på mindre än 50 g/km ska vara tidsbegränsade, närmare bestämt upphöra ett år efter att det i huvudstadsregionen före utgången av ett år registrerats över 15 000 bilar med ytterst låga utsläpp.

För att få förmånerna kan ägaren till en bil med låga utsläpp visa upp sitt registerutdrag på hemstadens förvaltning i fråga och samtidigt hämta en särskild skylt. Myndigheterna kan då lättare identifiera bilar med låga utsläpp. Skylten ska placeras på en synlig plats vid bakrutan.

En likadan fullmäktigemotion lämnas in i alla kommuner i huvudstadsregionen, och Helsingfors stad genomför i möjligaste mån ett program för främjande av bilar med låga utsläpp i samarbete med de andra kommunerna i regionen.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtanden och meddelar att främjande av låga utsläpp i trafiken ingår i flera av stadens program: Helsingfors stads verksamhetsprogram för luftvård 2008–2016, Helsingfors stads handlingsplan för bullerbekämpning och Huvudstadsregionens klimatstrategi 2030. Stadsstyrelsen godkände 31.5.2010 ett förslag från stadens luftvårdsarbetsgrupp om främjande av fordon med låga utsläpp och inrättande av en miljözon. Dessutom är det i en utredning som handlar om att utsläppen ska minska med 30 % i Helsingfors angivet att en av de kostnadseffektiva åtgärder genom vilka växthusgasutsläppen kan fås att minska är arbete för en ökning i antalet fordon med låga utsläpp.

Staden hade sin första styrgrupp för elektrifierad trafik åren 2011–2012. Styrgruppens viktigaste uppgift var att samordna utvecklingsåtgärder i första fasen av elektrifierad trafik. En andra arbetsgrupp inledde sin verksamhet år 2013 och avslutade den vid utgången av år 2014.

I fullmäktigemotionen föreslagna främjande åtgärder

Bilar med låga utsläpp får parkera gratis

Staden har haft en parkeringsförmån för personbilar med låga utsläpp sedan våren 2011. Personbilar med ett koldioxidutsläpp på högst 100 g/km får 50 % rabatt på avgifterna för avgiftsbelagda bilplatser i områden för allmän parkering och på de avgiftsbelagda boende- och företagsparkeringstecknen. För att förmånen ska beviljas måste bilen dessutom uppfylla kraven för lägst utsläppsklass Euro 5 i fråga om utsläpp som försämrar luftkvaliteten. Alla helt eldrivna bilar och

mopedbilar betraktas som bilar med låga utsläpp. Kriterierna går igenom med några års mellanrum eftersom tekniken utvecklas. Det ekonomiska värdet på rabatten kommer att öka de närmaste åren i och med att parkeringspriserna stegvis höjs i enlighet med ett beslut av stadsstyrelsen. Byggnadskontorets kundtjänst har hittills fått ansökningar om förmånen för 1 116 fordon. Stadsstyrelsen anser att den nuvarande rabatten på 50 % är en tillräcklig förmån också för elbilar. Helt avgiftsfri parkering är inte motiverad ens för fordon med ytterst låga utsläpp. Antalet fordon som uppfyller kriterierna för låga utsläpp ökar, vilket gör det nödvändigt att gå igenom kriterierna för förmånen regelbundet.

Platser för infartsparkering reserveras för bilar med låga utsläpp vid knutpunkter för kollektivtrafiken

För att kollektivtrafiken ska användas i större utsträckning skapas det möjligheter till infartsparkering. Det är önskvärt att en allt större andel av dem som kommer med privatbilar från orter utanför Helsingfors till centrum i stället byter till kollektiva färdmedel utanför gränsen. Största delen av de offentliga laddstolparna i allmänna områden är belägna i områden för infartsparkering. De som undertecknat fullmäktigemotionen och arbetsgruppen för eltrafik har samma mål härvidlag.

Bilar med låga utsläpp får rätt att använda kollektivtrafikkörfält när detta är tillåtet också för taxi

Avsikten med kollektivtrafikkörfält är dels att höja kvaliteten på kollektivtrafiken och få den att fungera bättre på sträckor inom trafiknätet där det blir stockningar, dels att öka användningen av kollektivtrafiken. Tack vare kollektivtrafikkörfälten kommer kollektiva färdmedel fram också när den övriga trafiken stockar sig. Kollektivtrafikkörfälten på huvudgatorna i Helsingfors är överbelastade särskilt under morgon- och eftermiddagsrusningen. Det kan vara svårt att nå målen för kollektivtrafikkörfälten om fordon med låga utsläpp får rätt att använda dem när detta är tillåtet för taxi.

En konkret och målinriktad plan utarbetas för ett nät av offentliga laddstolpar för bilar som laddas från elnätet. Antalet laddstolpar ökas i takt med att antalet eldrivna fordon blir allmännare

Stadens styrgrupp för elektrifierad trafik har utarbetat en översiktlig plan för ett nät av laddstolpar bl.a. i allmänna områden i Helsingfors och en karta över de planerade lägena för sammanlagt 115 laddstolpar. Helsingfors Energi har installerat sammanlagt 35 offentliga laddstolpar för elbilar i Helsingfors. Lägena baserar sig på den översiktliga plan för ett nät av laddstolpar som utarbetats av styrgruppen för elektrifierad

20.05.2015

Kj/19

trafik. Helsingfors Energi följer hur laddstolparna används och installerar nya i enlighet med efterfrågan.

Helsingfors Energi bildade i slutet av år 2013 tillsammans med sju andra energiföretag ett bolag som tillhandahåller laddtjänster för elbilar, Liikennevirta Oy. Syftet med att bolaget bildades var att för laddningen av elbilar få till stånd en nationell lösning som främjar eltrafik och omfattar alla som använder elbilar. Resultatet av att laddstolparna används gemensamt är att å-kostnaderna blir mindre, att laddstolparna får en högre utnyttjandegrad och att användarupplevelsen blir bättre för alla som använder laddtjänsten. Liikennevirta Oy är operatör för de laddtjänster som Helsingfors Energi tillhandahåller och har dessutom träffat samarbetsavtal med internationella laddoperatörer.

Laddningen var länge gratis för användarna men blev avgiftsbelagd vid ingången av år 2015. Helsingfors Energi installerar inte bara offentliga laddstolpar utan också privata laddstolpar för kunder.

Distributionsnätet bör utvecklas i samarbete med kommunikationsministeriet, som utarbetar en nationell plan.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Juha Viljakainen, projektchef, telefon: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Männistö Lasse valtuustoaloite Kvsto 22.10.2014 asia 10

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2015 § 496

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Lasse Männistön aloitteen loppuun käsitellyksi.

04.05.2015 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja

20.05.2015

Kj/19

Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 02.12.2014 § 470

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vähäpäästöisten pysäköintialennus

Helsingin kaupunki myöntää vähäpäästöisille henkilöautoille ja täyssähkökäyttöisille mopoautoille 50 prosentin alennuksen pysäköintimaksusta. Alennus perustuu kaupunginvaltuuston vuonna 2011 tekemään päätökseen.

Pysäköintialennuksen edellytyksenä on, että auto täyttää seuraavat päästökriteerit: bensiini- ja dieselautojen (hybridit mukaan lukien) hiilidioksidipäästöjen on oltava enintään 100 grammaa kilometriä kohden sekä kaasu- ja etanoliautojen hiilidioksidipäästöjen enintään 150 grammaa kilometrillä. Edellä olevan lisäksi säänneltyjen päästöjen tason on autoissa oltava vähintään Euro 5-tasoa. Vain täyssähköautot ja -mopot on luokiteltu suoraan vähäpäästöisiksi.

Alennuksen saadakseen pysäköinti on maksettava puhelimella tai Comet-laitteella. Edun saavat myös muut kuin helsinkiläiset, ja etu on mahdollista saada myös asukas- ja yrityspysäköintitunnukseen. Mikäli päästökriteerit täyttyvät, autoilija saa tuulilasiin kiinnitettävän vihreän P-tarran. Etuutta on tähän mennessä haettu rakennusviraston asiakaspalvelusta 1116 ajoneuville.

Vähäpäästöisyyden kriteerit täyttävien ajoneuvojen määrät kasvavat, joten on tarpeen tarkastella alennuksen saamisen kriteereitä säännöllisesti. Olisi yksinkertaisinta, jos kriteerit täyttävälle ajoneuvoille myönnettäisiin kokonaan ilmainen pysäköinti.

Tällä hetkellä vähäpäästöisten pysäköintialennus on saatavissa vain maksettaessa puhelimella tai Comet-laitteella, mutta täysin maksuton pysäköintietu tulisi kaikkien vähäpäästöistä autoa käyttävien autoilijoiden saataville. Tällä olisi vuositasolla vajaan 100 000 euron kustannusvaikutus rakennusviraston tuloihin.

20.05.2015

Kj/19

Sähköautojen latauspisteet

Rakennusvirasto on Helsingin kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmässä. Ryhmän toimikausi päättyy kuluvan vuoden lopussa. Ohjausryhmässä on käsitelty myös sähköautojen latauspysäköintiä. Työryhmä on mm. laatinut yleissuunnitelman 115 sähköauton latauspisteen sijoittamiseksi kaupungin yleisille alueille.

Helsingin Energia on toteuttanut 35 latauspistettä sähköautoille yleissuunnitelmassa esitetyille paikoille, ja pisteiden määrää on tarkoitus kasvattaa lataustarpeen lisääntyessä. Pysäköintipaikoista vain kolme on maksullisen pysäköinnin piirissä, ja niiden käytöstä vähäpäästöiset ajoneuvot maksavat siis 50 prosenttia. Muut latauspaikat ovat ilmaisia. Helsingin Energia on ehdottanut, että latauspaikkojen pysäköinnistä ei veloitettaisi vielä ainakaan vuoden 2015 aikana.

Maksuton pysäköinti latauspaikoilla on kannatettavaa, koska se mahdollistaisi liikennemerkkien yksinkertaistamisen. Tällä hetkellä latauspaikoilla on kahdenlaisia liikennemerkkejä, sekä kieltomerkkejä että pysäköintimerkkejä. Useilla lisäkilvillä varustetut kieltomerkit voitaisiin korvata sähköautoilun latauksen sallivilla P-merkeillä.

Muut ehdotukset

Yleisten töiden lautakunta kannattaa liityntäpysäköintipaikkojen varaamista vähäpäästöisille autoille joukkoliikenteen solmukohtiin. Joukkoliikennekaistojen käyttöoikeuden myöntäminen vähäpäästöisille ajoneuvoille ei sen sijaan ole tarkoituksenmukaista, koska sillä olisi kielteinen vaikutus joukkoliikennekaistojen alkuperäiseen tarkoitukseen.

Lopuksi

Vähäpäästöisten autojen edistämishjelma täydentää sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän työtä. Yleisten töiden lautakunta kannattaa vähäpäästöisten autojen (alle 50 g/km) vapauttamista kokonaan pysäköintimaksusta ja pitää perusteltuna, että alle 50 g/km (CO₂-päästöjä) tuottaville autoille suunnatut ohjelman edut olisivat määräaikaista siten, että ne lakkaavat vuoden kuluttua siitä, kun pääkaupunkiseudulle rekisteröityjen erittäin vähäpäästöisten autojen määrä vuoden lopussa ylittää 15 000 kpl.

Käsittely

02.12.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

20.05.2015

Kj/19

Esittelijän muutos: Muutetaan lausuntoehdotuksen viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Yleisten töiden lautakunta kannattaa vähäpäästöisten autojen (alle 50 g/km) vapauttamista kokonaan pysäköintimaksusta ja pitää perusteltuna, että alle 50 g/km (CO₂-päästöjä) tuottaville autoille suunnatut ohjelman edut olisivat määräaikaista siten, että ne lakkaavat vuoden kuluttua siitä, kun pääkaupunkiseudulle rekisteröityjen erittäin vähäpäästöisten autojen määrä vuoden lopussa ylittää 15 000 kpl."

Jäsen Nyholm teki asiassa seuraavan palautusehdotuksen: Yleisten töiden lautakunta palauttaa lausunnon uudelleen valmisteltavaksi ja jatkaa kaupunginvaltuuston vuonna 2011 tekemän päätöksen mukaisesti, tarjoten vähäpäästöisille henkilöautoille ja täyssähkökäyttöisille mopoautoille 50 prosentin alennuksen pysäköintimaksusta.

Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

osastopäällikkö
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Matti Laihonen, asiamies, puhelin: 310 38813
matti.laihonen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 25.11.2014 § 341

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien valtuustoaloitetta vähäpäästöisten autojen edistämishajelmasta.

Vähäpäästöisten autojen edistäminen on hyvin tärkeää ja siihen tähtäävän suunnitelman tekeminen kannatettavaa. Liikenteen vähäpäästöisyyden edistäminen sisältyy useisiin kaupungin ohjelmiin: Helsingin kaupungin Ilmansuojelun toimintaohjelmaan 2008-2016, Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan ja Pääkaupunkiseudun ilmastostrategiaan 2030. Kaupunginhallitus hyväksyi 31.5.2010 kaupungin ilmansuojelutyöryhmän ehdotuksen vähäpäästöisten ajoneuvojen edistämisestä ja ympäristövyöhykkeen perustamisesta. Lisäksi Helsingin 30 % päästövähennysselvityksessä yhdeksi kustannustehokkaaksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistoimeksi on kirjattu vähäpäästöisten ajoneuvojen lisääntymisen edistäminen.

20.05.2015

Kj/19

Liikenne aiheuttaa pääkaupunkiseudun hiilidioksidipäästöistä neljänneksen ja noin puolet siitä syntyy henkilöautoliikenteestä. Lisäksi liikenne on merkittävin ilmanlaadun heikentäjä ja meluhaittojen aiheuttaja Helsingissä. EU:n raja-arvo typpidioksidin vuosipitoisuudelle ylittyy Helsingin keskustan vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Myös pienhiukkaset aiheuttavat merkittävää terveyshaittaa ympäristöissä, jossa liikennemäärät ovat suuria.

Kaupungin tuleekin voimakkaasti panostaa liikenteen haittojen torjuntaan. Autoliikenteen vähentäminen ja liikennemäärien kasvun estäminen on tärkein toimenpide. Helsingin asukas- ja työpaikkamäärän kasvun synnyttämä liikkumistarpeen lisääntyminen tulisi ohjata kestäviin liikkumismuotoihin: pyöräilyyn, kävelyyn ja joukkoliikenteeseen, mikä vaatii liikkumisen ohjauksen sekä liikenteen hinnoittelun toimia.

Vaikka uusien, ensirekisteröityjen henkilöautojen CO₂-päästöt ovat viime vuosina huomattavasti laskeneet, oli keskimääräinen uuden auton hiilidioksidipäästö syyskuussa 2014 yhä 126 g/km. Autokannan uusiutuminen on lisäksi hyvin hidasta. Henkilöautojen keski-ikä Helsingissä on lähes 10 vuotta. Tämän vuoksi uusien, vähäpäästöisten ja erityisesti sähköä tai muita vaihtoehtoisia energialähteitä käyttävien ajoneuvojen hankintaa tulisi tukea.

Valtuustoaloitteessa esitetyt edistämistoimet

Tarjotaan vähäpäästöisille autoille ilmainen pysäköinti

Helsingin kaupungilla on ollut pysäköintietuisuus vähäpäästöisille henkilöautoille keväästä 2011. Korkeintaan 100 g hiilidioksidia kilometrillä päästävät henkilöautot saavat 50 prosentin alennuksen maksuista yleisten liikennealueiden maksullisilla pysäköintipaikoilla sekä maksullisista asukas- ja yrityspysäköintitunnuksista. Auton ilmanlaatua heikentävien päästöjen täytyy etuisuuden saamiseksi lisäksi olla vähintään Euro 5-tasoa. Vähäpäästöisiksi on katsottu kaikki täyssähköautot sekä täysin sähkökäyttöiset mopoautot. Kriteerejä tullaan ensi vuonna tarkistamaan ja todennäköisesti kiristämään vuoden 2016 alussa.

Ympäristölautakunta katsoo, että nykyinen 50 %:n alennus olisi edelleen riittävä etu myös sähköautoille. Alennuksen rahallinen arvo tulee lähivuosina kasvamaan, kun pysäköinnin hintoja kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti portaittain nostetaan.

Täysin maksuton pysäköinti etenkin kantakaupungissa ei olisi perusteltua edes hyvin vähäpäästöisille ajoneuvoille. Pysäköinti vie aina arvokasta katutilaa muulta toiminnalta. Sen lisäksi myös

20.05.2015

Kj/19

vähäpäästöinen autoilu aiheuttaa ruuhkautumista, katupölyä, turvattomuutta ja vie tilaa kävelyiltä ja pyöräilyltä sekä kilpailee joukkoliikenteen kanssa. Kantakaupungin ruuhkien ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi tulisi edistää keskustaan saapumista joukkoliikenteellä ja vähentää autoliikennettä. Keskustaan saapuvassa liikenteessä joukkoliikenteen osuus on jo tällä hetkellä varsin korkea, ja yksi merkittävä syy joukkoliikenteen suosioon on henkilöautojen maksullinen pysäköinti.

Pysäköinnin täysi maksuttomuus ei saanut kannatusta kaupungin useiden virastojen, liikenne- ja viestintäministeriön, HSL:n, HKL:n kuin ympäristöjärjestöjenkään taholla, kun kaupungin pysäköintietuus vähäpäästöisille (alle 100 g CO₂/km) oli lausunnoilla vuonna 2010.

Helsingin citylogistiikan toimenpideohjelman luonnoksessa esitetään, että jakelu-, huolto- ja keräyskalustolle tulisi erityinen pysäköintitunnus kantakaupungin alueelle. Sen hinnasta saisivat alennuksen ilmanlaatua heikentävien epäpuhtauksien osalta vähäpäästöiset ajoneuvot. Vaihtoehtoisia käyttövoimia (kaasu, etanoli, sähkö, ml. hybridit) käyttävät paketti- ja kuorma-autot luokiteltaisiin myös vähäpäästöisiksi, koska niiden ilmanlaatua heikentävät päästöt ovat pienemmät kuin bensiini- ja dieselajoneuvojen. Hiilidioksidipäästöjen huomioiminen raskaan kaluston osalta on tällä hetkellä hankalaa erityisesti todentamisen kannalta.

Varataan vähäpäästöisille liityntäpysäköintipaikkoja

Maksuttomien paikkojen tarjoaminen sähköautoille kantakaupungin ulkopuolisilla, maksullisilla liityntäpysäköintipaikoilla on kannatettava toimenpide. Lisäksi joukkoliikenteen solmukohtien liityntäpaikoille olisi hyvä varata sähköautoille erikseen merkittyjä paikkoja, joissa niiden lataaminen olisi mahdollista. Tämä tulisi tehdä seudullisessa yhteistyössä HSL:n ja alueen kuntien kanssa.

Annetaan vähäpäästöisille autoille oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin kun se on myös takseille sallittua

Minkään vähäpäästöistä autoilua edistävän toimen ei pitäisi heikentää joukkoliikenteen sujuvuutta tai houkuttelevuutta. Hyvin järjestetty ja tehokas joukkoliikenne on vähäpäästöisiäkin henkilöautoja ympäristöystävällisempää. Sähköautojen joukkoliikenteelle aiheuttamat viivästykset merkittävät kustannuksia matka-aikojen pidentyessä. Esimerkiksi Oslossa sähköautot ovat ruuhkautaneet joukkoliikennekaistoja ja aiheuttaneet viivästyksiä busseille.

Vaikka etuisuus olisi määräaikainenkin tai koskisi vain osaa joukkoliikennekaistoista, voisi se aiheuttaa epäselvyyttä ja totuttaa

autoilijat jatkossakin käyttämään ko. kaistoja. Lisäksi valvonta olisi erittäin hankalaa. Koska sähköautot eivät välttämättä erotu ulkonäöltään muista autoista, saattaisivat myös muut kuin etuisuuden piiriin kuuluvat käyttää kaistoja.

Määräaikaan tai alueella rekisteröityjen vähäpäästöisten autojen tiettyyn määrään sidotut etuisuudet voivat olla ongelmallisia kuluttajien kannalta. Uutta autoa hankkivan on vaikea tietää kuinka paljon vähäpäästöisiä autoja on jo rekisteröity.

Laaditaan suunnitelma sähköverkosta ladattavien autojen julkiselle latauspisteverkolle

Suunnitelmallinen latausinfra lisääminen on ensiarvoisen tärkeää sähköautojen hankkimisen edistämiseksi. Jakeluverkon kehittämisessä tulisi tehdä yhteistyötä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa, jossa laaditaan kansallista suunnitelmaa. Helsingin Energia on tähän mennessä perustanut Helsinkiin yhteensä 35 kpl sähköautojen julkista latauspistettä, joiden sijainti perustuu kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän laatimaan latausverkoston yleissuunnitelmaan. Latauspisteiden käyttöä seurataan ja uusia latauspisteitä toteutetaan kysynnän mukaan. Vuonna 2013 Helsingin Energian ja 17 muun energiayrityksen yhteistyössä perustama, latauspalveluita tarjoava yhtiö Liikennevirta Oy pyrkii saamaan aikaan valtakunnallisen sähköistä liikennettä palvelevan sähköautojen latausratkaisun.

Myös rakennuskannassa tulee varautua sähköautojen vaatimuksiin. Norjassa muun muassa kauppakeskukset, taloyhtiöt ja yritykset saavat taloudellista tukea sähköautojen lataukseen sopivien parkkipaikkojen järjestämiseen. Kunnat subventoivat myös koteihin rakennettavia latauspisteitä. Kaupunki voisi myös kaavoissa tai tontinluovutusehdoissa vaatia latauspaikkojen perustamista.

Vastaavasti myös kaasuinfrastruktuuria, erityisesti biokaasun osalta, on syytä kehittää. Tankkauspaikkojen vähäinen lukumäärä lienee tärkein syy kaasuautojen käytön hitaaseen kasvuun henkilöliikenteessä.

Muita edistämistoimia

Helsingin kaupunki on sitoutunut noudattamaan vähäpäästöisyyskriteerejä myös omissa henkilöautohankinnoissaan. Kaupungin tulisi nykyistä näkyvämmiin toimia esimerkkinä ja hankkia omaan kalustoonsa uusittavien ajoneuvojen tilalle sähköautoja sekä muita vähäpäästöisiä, kuten bifuel- tai flexifuel-autoja, joissa polttoaineena voi bensiiniin lisäksi käyttää biokaasua tai etanolia. Kaupunki voisi edistää sähköautojen hankintaa myös sisäisillä

20.05.2015

Kj/19

rahoitusjärjestelyillä. Esimerkiksi Oslon kaupunki on varannut budjetissaan vuonna 2014 kuusi miljoonaa euroa, josta virastot voivat lainata korotonta lainaa sähköautojen hankkimiseksi.

Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ 2015 –luonnos sisältää merkittävänä lisärahoituslähteenä ja liikkumisen ohjauskeinona ajoneuvoliikenteen hinnoittelun. Hinnoittelua suunniteltaessa ja asetettaessa tulisi huomioida autojen päästöt. Sähköautojen ja muiden hyvin vähäpäästöisten ajoneuvojen tulisi saada alennus maksuista tai hinta tulisi porrastaa päästöjen mukaan. Myös ajoneuvon lähipäästöt eli ilmanlaatua heikentävät päästöt sekä melu tulisi ottaa huomioon.

Kaupungin tulisi voimakkaasti viedä viestiä valtiolle ja ministeriöille verotuksen merkityksestä vähäpäästöisten ajoneuvojen hankinnan tukemisessa. Muun muassa Norjassa sähköautot on vapautettu sekä autoverosta että 25 prosentin arvonlisäverosta. Verohelpotusten ansiosta sähköautojen hinnat ovat kilpailukyisiä polttomoottoriautojen kanssa. Suoria tukia sähköautojen ostajille on myönnetty muun muassa Ruotsissa, Ranskassa, Hollannissa, Britannianssa ja Virossa.

Muutoksenhaku

Tähän lausuntoon ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua (KuntaL 91 §).

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 18.11.2014 § 369

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Helsingin liikennepolitiikan keskeisiä tavoitteita ovat joukkoliikenteen, jalankulun ja pyöräilyn kulkutapaosuuden kasvattaminen sekä liikenneturvallisuuden parantaminen.

Uudet teknologiat, ekologisuus ja älykkyys tuottavat jo lähitulevaisuudessa uusia palveluja liikenteeseen. Uusien

20.05.2015

Kj/19

moottoritekniikoiden avulla liikenteen päästöt vähenevät. Öljypohjaisuus vähenee liikenteen käyttövoimana. Polttomoottoreista siirrytään hybridiin ja sähköön sekä uusiutuvan energian hyödyntämiseen. Eri voimanlähteitä käytetään rinnan, sillä ainakaan vielä näköpiirissä ei ole yhtä teknologiaa, joka ratkaisisi liikenteen ympäristöongelmat.

Innovaatorahoituskeskus Tekesin EVE-ohjelma on sähköajoneuvoalan keskeisin verkosto Suomessa. Helsinki, muut pääkaupunkiseudun kaupungit ja Lahti osallistuvat Pääkaupunkiseudun sähköinen liikenne - hankkeeseen, joka on osa Tekesin EVE-ohjelmaa. Ohjelma toimii vuosina 2011 - 2015. Helsinki on saanut ohjelman kautta tukea sähköautojen julkisten latauspisteiden toteuttamiseen ja ladattavien sähköautojen leasing-kuluihin.

Helsingin ensimmäinen sähköistyvän liikenteen ohjausryhmä toimi vuosina 2011 - 2012. Sen tärkein tehtävä oli koordinoida sähköistyvän ajoneuvoliikenteen ensimmäisen vaiheen kehitystoimia. Sähköisen liikenteen toinen työryhmä aloitti vuonna 2013 ja se toimii vuoden 2014 loppuun. Ryhmien työn tuloksina Helsingin yleisillä alueilla on yhteensä 35 sähköautojen julkista latauspistettä ja Helsingin kaupungilla on 23 ajoneuvoa, jotka hyödyntävät uusia voimanlähteitä. Ajoneuvoista kuusi on täyssähköautoja, kymmenen hybridiä ja seitsemän biokaasukäyttöistä. Tuloksia ovat lisäksi 115 latauspisteen sijoitussuunnitelmapakettia ja latauspisteiden yhtenäistäminen.

Valtuustoaloitteen allekirjoittajat esittävät, että Helsingissä toteutetaan vähäpäästöisten autojen edistämishjelma, joka sisältää seuraavat toimenpiteet:

- Tarjotaan vähäpäästöisille autoille ilmainen pysäköinti kaupungin hallinnassa olevilla pysäköintipaikoilla.
- Varataan vähäpäästöisille autoille erikseen liityntäpysäköintipaikkoja joukkoliikenteen solmukohtiin.
- Annetaan vähäpäästöisille autoille oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin kun se on myös takseille sallittua.
- Laaditaan konkreettinen ja tavoitteellinen suunnitelma sähköverkosta ladattavien autojen julkiselle latauspisteverkolle. Latauspisteiden määrää lisätään sitä mukaa kun sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät.

Vähäpäästöiset ajoneuvot pienentävät kasvihuonekaasupäästöjä ja terveydelle haitallisia päästöjä sekä alentavat melua. Tällä hetkellä

ilmanlaadun raja-arvot ylittyvät Helsingissä ruuhkaantuneimmilla kaduilla liikenteen takia. Liikenne tuottaa neljäsoosan kasvihuonekaasujen kokonaispäästöistä. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti vuonna 2011 myöntää vähäpäästöisyyden kriteerit täyttävillä autoille 50 %:n alennuksen pysäköintimaksuista sekä asukas- ja yrityspysäköintitunnuksen lunastusmaksusta. Jos valtuustoaloitteessa esitetty ilmainen pysäköinti kaupungin hallinnassa olevilla pysäköintipaikoilla toteutetaan, se edellyttää, että kaupunginvaltuusto kumoaa vuonna 2011 tekemänsä päätöksen, joka liittyy vähäpäästöisten autojen pysäköintietuuksiin.

Liityntäpysäköinnillä pyritään lisäämään joukkoliikenteen käyttöä siten, että yhä suurempi osa kaupungin ulkopuolelta keskustaan kohdistuvasta yksityisautoliikenteestä saadaan vaihtamaan joukkoliikenteeseen kaupungin rajojen ulkopuolella. Liityntäpysäköinti voi toimia osana sähköistä matkaketjua, joka muodostuu esimerkiksi sähköautosta, junasta ja raitiovaunusta. Helsingin yleisillä alueilla on yhteensä 35 sähköautojen julkista latauspistettä, joista suurin osa sijaitsee liityntäpysäköintialueilla. Tältä osin valtuustoaloitteen allekirjoittajien ja sähköisen liikenteen työryhmän tavoitteet ovat yhdenmukaisia.

Joukkoliikennekaistojen tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen laatua ja toiminnallisuutta liikenneverkon ruuhkautuvilla osuuksilla sekä lisätä julkisen liikenteen käyttöä. Joukkoliikennekaistojen ansiosta joukkoliikennevälineet pystyvät liikennöimään muun liikenteen ruuhkista riippumatta. Joukkoliikennekaistat parantavat joukkoliikenteen sujuvuutta, täsmällisyyttä ja nopeutta sekä vähentävät päästöjä. Helsingin pääkatujen joukkoliikennekaistat ovat ylikuormitettuja varsinkin aamu- ja iltapäiväruuhkien aikana. Joukkoliikennekaistoille asetetut tavoitteet vaarantuvat, jos vähäpäästöisille ajoneuvoille sallitaan oikeus käyttää joukkoliikennekaistoja silloin, kun se on takseille sallittua. Valtuustoaloitteen allekirjoittajien esitys poikkeaa tältä osin joukkoliikennekaistoille asetetuista tavoitteista.

Sähköautojen julkista latausinfrastruktuuria kehitetään sitä mukaa kuin sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät. Sähköajoneuvojen voimakaskaan kasvu ei ratkaise yksityisautojen aiheuttamia ruuhkautumis-, tilankäyttö- ja turvallisuusongelmia. Sähköisen liikenteen työryhmä on laatinut sijoitussuunnitelman 115:lle sähköautojen latauspisteelle. Suunnitelma toimii pohjana uusien pisteiden sijoittamiselle ja sitä päivitetään asemakaavoituksen yhteydessä erityisesti uusilla alueilla. Tavoitteena on lisätä latauspisteiden määrää, kun sähkökäyttöiset ajoneuvot yleistyvät. Tältä osin valtuustoaloitteen allekirjoittajien ja työryhmän tavoitteet ovat yhdenmukaisia.

20.05.2015

Kj/19

Edellä olevan perusteella erillisen vähäpäästöisten autojen edistämishjelman tekeminen Helsingissä ei ole perusteltua.

Esittelijä

vs. liikennesuunnittelupäällikkö
Katariina Baarman

Lisätiedot

Mikko Lehtonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37117
mikko.j.lehtonen(a)hel.fi
Jari Rantsi, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37215
jari.rantsi(a)hel.fi

Helsingin Energian johtokunta 18.11.2014 § 79

HEL 2014-012810 T 00 00 03

Lausunto

Helsingin Energian johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin Energia perusti vuoden 2013 lopulla yhdessä 17 muun energiayrityksen kanssa sähköautojen latauspalveluita tarjoavan yhtiön Liikennevirta Oy. Tavoitteena yhtiön perustamisessa oli saada aikaan valtakunnallinen sähköistä liikennettä palveleva sähköautojen latausratkaisu kaikille sähköautojen käyttäjille. Latauspisteiden yhteiskäytön avulla saavutetaan pienemmät yksikkökustannukset, latauspisteiden korkeampi käyttöaste sekä parempi käyttäjäkokemus kaikille latauspalvelun käyttäjille. Liikennevirta Oy toimii Helsingin Energian tarjoamien latauspalveluiden operaattorina minkä lisäksi yhtiö on tehnyt yhteistyösopimuksia kansainvälisten latausoperaattoreiden kanssa.

Helsingin Energia on toteuttanut Helsinkiin yhteensä 35 kpl sähköautojen julkista latauspistettä, joiden sijainti perustuu kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän laatimaan latausverkoston yleissuunnitelmaan. Helsingin Energia seuraa latauspisteiden käyttöä ja toteuttaa uusia latauspisteitä kysynnän mukaan. Latauspalvelun perusajatus on, että pitemmällä tähtäimellä latausverkoston rakentaminen ja ylläpito voidaan rahoittaa latauspalveluiden käyttäjiltä perittävillä maksuilla. Toistaiseksi lataus on ollut palvelun käyttäjille ilmaista, mutta se on tarkoitus muuttaa maksulliseksi kuluvan vuoden loppuun mennessä. Julkisten latauspisteiden lisäksi Helsingin Energia toteuttaa asiakkaille myös yksityiseen käyttöön tulevia latauspisteitä.

Helsingin Energia katsoo, että kannustimet ovat tärkeä osa toimenpiteitä sähköautojen määrän kasvattamiseksi. Helsingin Energia

20.05.2015

Kj/19

pitää myös tärkeänä, että nykyiset ja lähitulevaisuudessa toteutettavat julkiset latauspisteet olisivat pysäköintimaksun suhteen maksuttomia ainakin siihen asti, kun sähköautot ovat enemmän yleistyneet. Tässä perusteena on mahdollisimman selkeä käyttäjäkokemus latauspalveluiden käyttäjille.

Helsingin Energia osallistuu jatkossakin Helsingin kaupungin ja sen lähialueiden sähköisen liikenteen latausverkoston kehittämiseen ja toteutukseen.

Esittelijä

Toimitusjohtaja
Pekka Manninen

Lisätiedot

Markus Lehtonen, Kehitysjohtaja, puhelin: +358 9 617 2475
markus.lehtonen(a)helen.fi